

Jerzy Okulicz

Osinki, pow. Suwałki

Informator Archeologiczny : badania 2, 193-195

1968

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

zniszczona była przez wkop rabunkowy, pozostała tylko czaszka i jedna kość długa. Średnica kurhanu - 9 m.

Kurhan nr 13 zawierał grób szkieletowy, w którym kości nie zachowały się. Na wyposażenie grobu składały się: pucharzek gliniany, paciorki bursztynowe i szklane, żelazna sprzączka do pasa oraz przedmioty żelazne, silnie skorodowane. Średnica kurhanu - 8 m. W nasyp kurhanu 13 wkopany był grób ciałopalny, po którym pozostały fragmenty naczyń, kości ludzkie spalone i węgle drzewne.

Na terenie aru płaskiego nr 615 odsłonięto łącznie 16 grobów, w tym 3 ciałopalne popielnicowe, pozostałe - szkieletowe. Niemal wszystkie groby zaznaczone były na powierzchni pojedynczymi głazami lub grupami mniejszych kamieni.

Na szczególną uwagę zasługują niektóre obserwacje obrządku pogrzebowego. Mianowicie w grobie szkieletowym nr 137 stwierdzono takie położenie czaszki, które świadczy, że została ona złożona oddzielnie. Ponadto w jamie grobowej salegał duży gładki przygniatający swłoki. W świetle faktów znanych z wcześniejszych badań na cmentarzysku odrzańskim miałoby to być efektowny przykład stwierdzający istnienie zabiegów magicznych.

pozostałe pochówki odkryte w Odrach nie odbiegały od dotychczas znanych form.

OSETNO, pow. Góra

patrz okres neolitu

OSINKI, pow. Sawałki

Konserwator Zabytków

Archeologicznych w Białymstoku

ZAKŁAD EPOKI METALI
Instytutu Historii Kultury Materialnej
POLSKIEJ AKADEMII NAUK
Warszawa, ul. Nowy Świat 72

Badania prowadził dr Jerzy Okulicz. Finansował WKZ w Białymstoku. Szósty sezon badań. Osada i Grodzisko z okresu wpływów rzymskich, wczesnego średniowiecza i średniowiecza.

Prace prowadzone były w czterech rejonach:

Stanowisko 1 - "Zamczysko. Zbadano tu przestrzeń o powierzchni 75 m² usytuowaną na majdanie grodziska. Odkryto nikiłe ślady jam po słupach i bruki kamienne przy zupełnym braku warstwy użytkowania osadniczego obiektu /4 ułamki ceramiki/. Czytelne tu są dwie warstwy pożarowe, odpowiadające stratygraficznie warstwom w konstrukcjach wałów obronnych.

Stanowisko 1 a - osada u podnóża "Zamczyska". Zbadano jedną działkę 5 x 5 m założoną w celu uchwycenia zachodniego krańca osady i stwierdzono nikłą warstwę kulturową z ceramiki typową dla V - VII wieku.

Stanowisko 2 - osada na zboczu wzniesienia morenowego w północno-wschodniej części terenu zabytkowego. Zbadano 14 działek 5 x 5 m uzyskując 65 m długości przekrój zbocza od kulminacji wzniesienia aż po brzeg zatorfionego dziś jeziora. Na obszarze wyższej partii zbocza natrafiono na intensywną warstwę kulturową, noszącą ślady trzech faz osady z okresu od końca II do IV wieku n.ery. Wystąpiły tu ślady ośmiu budynków z paleniskami i piecami, kilka jam zasobowych, a w najpóźniejszej fazie gruba warstwa ułamków ceramiki i liczne żuźle żelazne. W fazie tej, prawdopodobnie na przestrzeni już wtedy pozbawionej zabudowy mieszkalnej, znajdowały się dymarki i piece garncarskie, których ślady zostały prawie całkowicie zniszczone przez spływy zboczowe i orkę. W dolnej partii zbocza stwierdzono bowiem warstwę spływową do 1,5 m miąższości, nakładającą się też częściowo na za-

torfione pobrzeże jeziora. W przybrzeżnej partii jeziora pod warstwą spływową natrafiono w torfie na wyraźny poziom świadczący o czasie trwania osady i zasnaczący się licznymi ułamkami ceramiki oraz opalonymi bierwionami. Dr. M. J. Dąbrowski pobrał z tego odcinka profil palynologiczny i korelujący z nim drugi profil z głębszej partii osadów torfowo-jeziernych. W czasie eksploatacji osady zastosowano szlamowanie warstw uzyskując bardzo bogate materiały botaniczne i ichtiologiczne.

Stanowisko 3 - osada "u strumienia" w północnej partii terenu zabytkowego ujawniła w próbnym wykopie o powierzchni 50 m² dwie warstwy kulturowe; pierwszą z okresu VI - VII wieku, datowaną m.in. żelazną zapinką kuszowatą oraz drugą, stanowiącą ślad osady z przełomu starej i nowej ery.

OTALĄŻKA, pow. Grójec

Zakład Epoki Metali IHKM PAN
w Warszawie

Badania prowadził mgr Witold Bender /autor sprawozdania/ przy udziale mgr mgr Barbary Balke, Riły Kozłowskiej, Bogdana Kowalczyka. Finansował IHKM PAN. Czwarty sezon badań. Osada z młodszego okresu wpływów rzymskich /kultura wenedzka/.

Stanowisko 1 w Otalążce występuje na lewym brzegu rzeki Męgielanki w zabagnionej dolinie. Wykop /1 ar/ usytuowano na północny-wschód od wykopów z lat 1966/67 w głębi łąk ok. 30 m od rzeki. Miejsce to uprzednio penetrowano przy pomocy wierceń, które potwierdziły występowanie tu złoża kulturowego. /Wiercenia prowadzą dr dr M. M. Dąbrowscy z Pracowni Palynolo-